

VURDERING NATURMANGFOLD REGULERINGSPLAN MOHEIM, PORSGRUNN

Dato: 01.05.2021
Versjon: 01/ 631581-01-01

Dokumentinformasjon

Oppdragsgiver: Phi Utvikling
Tittel på rapport: Solvang; R. 2021. Vurdering naturmangfold Moheim, Porsgrunn
Fagansvarlig: Rune Solvang
Oppdragsleder: Rune Solvang
Tilgjengelighet: Åpen

01	10.01.21	Vurdering naturmangfold	RS	Terje Kaasa Larsen
02	01.05.21	Vurdering naturmangfold (oppdatert)	RS	John Lie
VERSJON	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KS

Innhold

SAMMENDRAG	3
1. INNLEDNING	4
2. METODE	5
3. EKSISTERENDE DOKUMENTASJON.....	5
4. NATURFORHOLD.....	6
4.1. Berggrunn	6
4.2. Historiske bilder	6
4.3. Naturtypelokaliteter	7
4.4. Generell naturbeskrivelse 43/343	7
4.5. Generell naturbeskrivelse 43/393	8
4.6. Menneskelig påvirkning.....	11
4.7. Fremmede arter.....	12
5. PÅVIRKNING OG KONSEKVENNS.....	12
6. HENSYN TIL NATUR.....	13
7. USIKKERHET.....	13
8. KILDER	14

SAMMENDRAG

I forbindelse med reguleringsplan ved Moheim, Porsgrunn er det gjennomført en naturfaglig befaring i planområdet av naturforvalter Rune Solvang (Asplan Viak) 02.12.2020 og 27.04.2021. Det er ikke registrert naturtypelokaliteter, dvs. spesielt viktige områder for naturmangfold, basert på Miljødirektoratets håndbok 13 i plan- og influensområdet. Av den grunn blir konsekvensene av utbyggingen lav. Tiltaket er vurdert til noe negativ konsekvens for naturmangfold (jfr. terminologi V712) da tiltaket vil føre til at en liten ravedal og bergknauser ut mot E18 med naturlig vegetasjon, men uten spesielle naturverdier, vil bli berørt. Dersom ravedalen nord for grusvegen ivaretas som et hensynsområde natur gir det et positivt bidrag. Øvrige naturareal er uten særlig naturverdi.

1. INNLEDNING

I forbindelse med reguleringsplan ved Moheim, Porsgrunn er det gjennomført en naturfaglig befaring i planområdet av naturforvalter Rune Solvang (Asplan Viak) 02.12.2020, se figur 1. Hele tomten 43/393 og deler av den tomten 43/343 (nord til gangveg) er planlagt regulert. Planområdet er en utvidelse av eksisterende næringsområder ved Moheim. Det er gjort en vurdering av hvorvidt det er viktige naturtyper for naturmangfold (se metodikk) i planområdet.

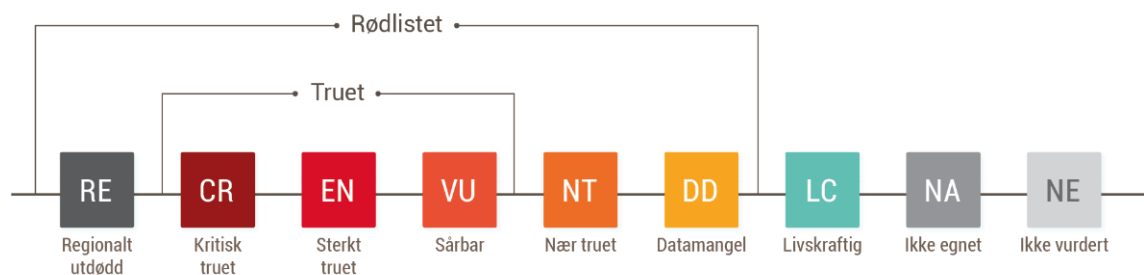

Figur 1. Kart for som viser undersøkelsesområdet Moheim (43/343 og 43/393).

2. METODE

Det er gjennomført naturtypekartlegging etter Miljødirektoratets håndbok 13 (dvs. kartlegging av spesielt viktige områder for naturmangfold) og konsekvensutredning etter Statens Vegvesen håndbok V712 (Statens vegvesen 2018). Dette er standard metodikk ved vurdering av naturmangfold i plansaker. Terminologi for påvirkning og konsekvensgrad i håndbok V712 er fulgt, se kapittel 5 konsekvenser. Kategorier på rødlista følger standard terminologi.

Norsk rødliste for arter er en oversikt over arter som kan ha en risiko for å dø ut fra Norge. Rødlista er utarbeidet av Artsdatabanken i samarbeid med fageksperter. Rødlisterarter og truede arter er kategorisert etter følgende kategorier:

For informasjon henvises det til Henriksen & Hilmo (2015).

<https://artsdatabanken.no/Rodliste/HvaHvemHvorfor>

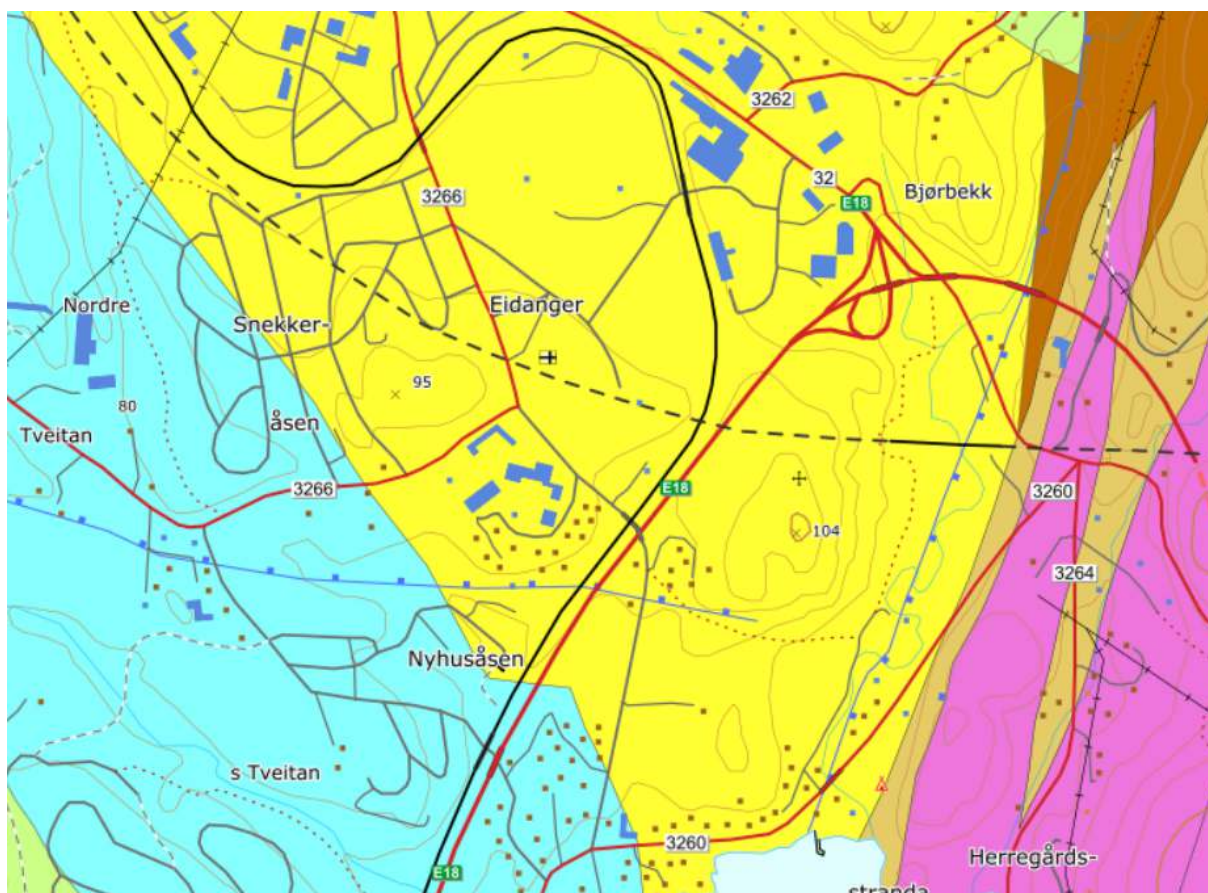
3. EKSISTERENDE DOKUMENTASJON

Det er tidligere ikke kjent naturtypelokaliteter fra området. Det er heller ingen tidligere artsregistreringer fra området.

4. NATURFORHOLD

4.1. Berggrunn

Berggrunnen i planområdet består av sandstein og konglomerat (<http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>), se gul farge i figur 2. Planområdet ligger utenfor Oslofeltets kalkrike berggrunn (se blå farge i figur 2 lenger sør ved Nyhusåsen). (Oslo-feltet har svært mange verdifulle naturtypelokaliteter for naturmangfold med svært mange funn av truede og rødlistede arter).

Figur 2. Berggrunn i området. Kilde: NGU.

4.2. Historiske bilder

Historiske bilder på kart.finn.no fra 2002 viser at 43/243 var helt uten tresjikt. Figur 3 viser situasjonen i 2009.

Figur 3. Moheim 2009. Kilde: Historiske kart finn.no.

4.3. Naturtypelokaliteter

Det er ikke registrert naturtypelokaliteter, dvs. spesielt viktige områder for naturmangfold, basert på Miljødirektoratets håndbok 13 i plan- og influensområdet.

4.4. Generell naturbeskrivelse 43/343

Hele dette området – med unntak av eiendommen 43/343 som ligger sør for gangstien og som utgjør en bit av planområdets nordre del, består av tidligere utfylte masser hvor trær har etablert seg. Pionertrær som bjørk, selje og rogn samt furu har etablert seg. På deler av arealet er massene lagt opp i jordhauger. Hvor massene opprinnelig stammer fra er ikke kjent av tiltakshaver. Området er uten særlig naturverdi.

Figur 4. Utfylte masser med etablert vegetasjon innenfor 43/343.

4.5. Generell naturbeskrivelse 43/393

Dette arealet er også betydelig menneskelig påvirket med veger og stier og et areal med tilplantet granskog. I grensa mot nord går jernbane/transportbånd for kalk mellom Bjørntvedt-bruddet og Norcem. Mot E18 står det igjen er brem/knaus med naturlig vegetasjon med skogkledde berg og noe rasmark. Tresjiktet er her noe variert med dominans av osp og eik samt furu, rogn og litt hassel. Feltsjiktet består av bærlyng- og svak-lågurtvegetasjon med blåbær, tyttebær, hårfrytle, markjordbær, gjøksyre, fingerstarr og ormetelg m.m. På disse knausene er det registrert enkelte noe mer storvokste trær, furu med omkrets 1.65 m, osp med omkrets 1.55 m og eik med omkrets 0.90 m. Dette området består av relativt ordinær og inneklemt natur. Området er ikke vurdert som spesielt verdifullt fordi det (1) ikke er rik berggrunn med artsrik vegetasjon slik som innenfor Oslo-feltets kalkgrunn, eller (2) det er ikke gammel skog med gamle trær og død ved som er viktig for naturmangfold.

Figur 5. Naturlig knaus med naturlig vegetasjon ut mot E18.

Det går en liten og grunn ravinedal gjennom området fra sør mot nord. I perioder med snøsmelting og mye nedbør går det en bekk/sig i denne dalen. I sør er denne ravinedalen lukket ved at bekken går i rør. Denne ravinedalen er sammen med knausene mot E18 den mest intakte naturen i planområdet, og øvrige areal er betydelig menneskelig påvirket. Tresjiktet i ravinedalen er relativt ungt og er dominert av gråor og består for øvrig av spisslønn, hassel, hegg, selje og bjørk m.m. Feltsjiktet består av arter som strutseving, maigull, enghumleblom, mjøduert, skogsnelle, krypsleie og korsknapp m.m. En svært storvokst gran har gått i bakken de siste årene. En eik med omkrets 1.60 m står i denne ravinedalen.

Figur 6. Ravinedal mellom jernbanen i nord og grusveg.

Figur 7. Ravinedal sør for grusvegen (grusvegen som går parallelt med jernbanen). Her er ravinedalen tilplantet med gran.

4.6. Menneskelig påvirkning

Planområdet er betydelig menneskelig påvirket, se beskrivelse ovenfor. Det er for øvrig en god del søppel i planområdet.

Figur 8. Nederst er ravinedalen lagt i rør.

4.7. Fremmede arter

Planområdet har forekomst av gravmyrt - over et begrenset parti (strekning) (SE-svært høy risiko) på søndre vegskulder i traséen for den kommunale vannledningen. Fordi arten fortrenger alle andre arter er den vurdert til svært høy risiko. For øvrig er det registrert spredt med rødhyll i området. Arter med svært høy økologisk risiko som parkslirekne, kjempeslirekne, russekål og kjempespringfrø med mer er ikke registrert i planområdet.

4.8. Bekjempelse gravmyrt

Dersom gravmyrt skal fjernes kan det gjøres på følgende måte. Hovedplanten må graves opp først (for eksempel med et greip), og så følge "trådene" slik at man kan grave opp alle småplantene som sitter på den. Så må man gå over til «håndarbeid» og lukegaffel og fjerne plantene en for en. Om det skulle bli sittende igjen noen småplanter dras dem opp etter hvert som de dukker opp. Dette gjentas til planten er fjernet, Arten sprer seg sakte og «kontrollert». Det blir ikke nye planter av rotbiter på gravmyrt, men hovedplanten sender ut lange skudd i alle retninger som slår rot etter hvert så over tid vil den dekke store areal, og for eksempel kunne bevege seg ned i bekkedalen (hensynsområdet).

5. PÅVIRKNING OG KONSEKVENNS

Tiltaket er vurdert til noe negativ konsekvens for naturmangfold (jfr. terminologi V712) da tiltaket vil føre til at en liten ravinedal og bergknauser ut mot E18 med naturlig vegetasjon, men uten spesielle naturverdier vil bli berørt. Øvrige naturareal er uten særlig naturverdi.

6. HENSYN TIL NATUR

Det skal trolig stå igjen et skjermvegetasjonsbelte mot E18. Det anbefales at dette skjermvegetasjonsbeltet etableres med en hensynssone som medfører at hensynssone ikke hogges og at trær tillates å bli store og gamle. I knausene ut mot E18 ble det registrert furu med omkrets 1.65 m, osp med omkrets 1.55 og eik med omkrets 0.90 m. Det foreslås følgende reguleringsplanbestemmelse for denne eventuelle hensynssonen: *Trær og øvrig vegetasjon innenfor område markert som hensynsområde naturmiljø skal bevares intakt uten hogst av trær eller fjerning av vegetasjon. Unødvendig hogst må unngås, og trær med omkrets over 0.90 m og død ved må i særdeleshet bevares hvis fjerning av trær i vegetasjonsskjerm må gjennomføres.*

7. USIKKERHET

Da kartlegging er gjennomført i desember, og utenfor vekstsesong, har en del planter visnet ned og jordboende sopp er borte. Til tross for dette er det lite trolig at verdifulle naturtyperlokalteter etter Miljødirektoratets håndbok 13 i området er oversett. På grunn av en mild høst og fravær av snødekt mark er det faglig forsvarlig å vurdere hvorvidt det er verdifulle naturtyperlokalteter i planområdet. Planter som indikerer rikere vegetasjonsforhold og vedboende sopp og lav kan for eksempel registreres så sent på året. Det kan være et potensial (dog trolig lite) for rødlistede jordboende sopp i ravinedalen, spesielt i ravinedalen nord for grusvegen. Dette artsmangfoldet må kartlegges tidligere på høsten (august-september).

8. NATURMANGFOLDLOVEN

Følgende vurderinger er gjort av Naturmangfoldlovens §§ 8-12.

- Til § 8 om kunnskapsgrunnlaget: Det foreligger god og oppdatert dokumentasjon av naturtyperlokalteter etter Miljødirektoratets håndbok 13 og relativt god kunnskap om arter i planområdet. Kunnskapsgrunnlaget er basert på feltarbeid, Naturbasen og Artskart
- Til § 9 om føre-var-prinsippet: Siden kunnskapsgrunnlaget er godt er konsekvensene av tiltaket i forhold til naturmangfoldet godt kjent. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig, slik at det er liten fare for at tiltaket vil ha store og ukjente negative konsekvenser for naturmangfoldet.
- Til § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning: Tiltaket medfører at typisk natur for regionen nedbygges. En liten ravinedal med noe verdifull vegetasjon og noe verdifull landskapskarakter reguleres som hensynsområde og bygges ikke ned.
- Til § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. Det vil si at eventuelle skadereduserende tiltak dekkes av tiltakshaver. Tiltakshaver skal etter § 11 begrense skader på naturmangfoldet. I den videre prosessen vil derfor tiltakshaver stå ansvarlig for miljøoppfølging ved blant annet innarbeide at inngrep unngås i hensynssoner i byggefasen og hindre spredning av fremmede arter ved anleggsarbeid.
- Til § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder: Det legges som en forutsetning at de mest miljøforsvarlige teknikker legges til grunn ved planlegging og utbygging av tiltaket, inkl arealminimerende tiltak slik at arealbeslaget av natur minimaliseres.

9. KILDER

- Artskart; artsdatabanken.no
- Miljødirektoratet, 2014. Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13-1999 med revidert faktaark fra 2014.
- Naturbase; naturbase.no
- Statens vegvesen. 2018. Konsekvensanalyser. V712 i Statens vegvesens håndbokserie. 224 s.